

COLUMN

ANDY VAN DEN DOBBELSTEEN

Vernietigingskampen

Maandag 4 mei herdachten we de doden van de Tweede Wereldoorlog en vergeleken zowel Arnon Grunberg als koning Willem-Alexander ontwikkelingen van vlak voor die oorlog met ons huidige tijdsgewricht. Bijval was hun deel, maar ook verbale agressie van lieden die meenden dat daarmee hun partij beoedeld werd.

Maandag 25 mei werd namens de Nederlandse slachters het woord gevoerd door ene Jos (ik vermoed als doopnaam Josephus) Goebbels. Ik verzin het niet. Nu abattoirs getroffen worden door corona-geïnfecteerd personeel, pleitte hij voor de inzet van uitzendkrachten om de 'slachtlijnen' aan de gang te houden. Ik verzin het niet.

Zevenentwintig jaar geleden leerde een civieltechnische student, die jarenlang op een boerderij had gewoond, het volgende over de bio-industrie:

*Ze leidt tot milieuproblemen. We produceren zulke grote hoeveelheden mest en methaan, dat het land en de aarde het niet meer aankunnen.

* Ze houdt wereldhonger in stand. Ons vee behoeft een veelvoud aan granen en soja, voedsel dat ook direct aan hongerende mensen gegeven kan worden.

* Ze is met haar infectieziekten een gevaar voor de volksgezondheid.

* Ze behandelt dieren in plaats van levende wezens als industriële producten.

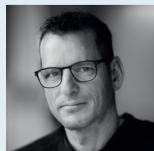
Naast deze argumenten kwam de student erachter dat je geen dierlijke eiwitten nodig hebt om zelf eiwitten aan te maken. Een eyeopener, waarmee zijn keuze voor vegetarisme definitief werd.

Hij vraagt zich nu af of we in die zevenentwintig jaar zijn vooruitgegaan.

* We bouwen inmiddels megastallen, waarin dieren op nog grotere dichtheden onder kunstmatige binnencondities kunnen groeien tot een optimale mix van smaak, textuur, hoeveelheid en lage kosten.

* We ontwerpen slachthuizen als moderne vernietigingskampen, waarin beesten met het IQ van een kind van vier langs de lopende band hyperefficiënt van intact product tot separate onderdelen worden gesloopt. Er zijn ontwerpers, aannemers en installateurs die ze bouwen.

Nee, we zijn niet vooruitgegaan.

Andy van den Dobbelsteen
Hoogleraar Climate Design & Sustainability TU Delft

Het daadwerkelijk lokaliseren van kabels en leidingen door de aannemer is een keiharde resultaatsverplichting. Foto: Shutterstock

Kabelschade: gedeelde smart is halve smart

Juridisch - Verkeerde liggingsgegevens van kabels en leidingen zijn aannemers al jaren een doorn in het oog. Ze veroorzaken immers een hoop extra kosten en vertraging. Om nog maar te zwijgen over de aansprakelijkheid die al snel op de loer ligt wanneer de aannemer – al zijn inspanningen om de kabels en leidingen te lokaliseren ten spijt – alsnog een kabel of leiding beschadigt tijdens de uitvoering van het werk.

In een recent arrest van het Hof Den Haag van 7 april 2020 is een (vrij zeldzaam) voorbeeld terug te vinden van een aannemer die van mening was dat de spreekwoordelijke maat vol was en daarom de aanval koos. Deze aannemer sprak namelijk de netbeheerder aan voor de stagnatieschade die hij had geleden vanwege door hem zelf veroorzaakte schade aan twee laagspanningskabels. De netbeheerder zette de tegenaanval in en vorderde op zijn beurt in reconventie de schade die aan de kabels was ontstaan.

Wat ging er vooraf aan deze graafschade wat maakte dat juist de aannemer schade vorderde van de netbeheerder? In het kader van werkzaamheden voor de oeverreconstructie van het Rijn-Schiekanaal (in opdracht van de provincie Zuid-Holland) had de aannemer keurig graafmeldingen gedaan. Vervolgens kreeg hij van de netbeheerder informatie over de ligging van twee laagspanningskabels in de nabijheid van het werk. Daarop heeft overleg plaatsgevonden tussen de netbeheerder(s) en de aannemer over de ligging van kabels en leidingen, waarbij ook de provincie aanwezig was.

Onvoldoende nauwkeurig

Duidelijk was dat de verstrekte gegevens van de twee laagspanningskabels onvoldoende nauwkeurig en onbetrouwbaar waren om hun ligging te kunnen bepalen. Daarom werd het noodzakelijk geacht dat de kabels door de netbeheerder zouden worden verlegd. De provincie heeft de aan de netbeheerder verleende

onthefingen voor de bestaande tracés ingetrokken en hem verzocht de kabels voor 1 juli uit de conflicterende gebieden te verwijderen. De netbeheerder heeft dat echter niet gedaan, maar de provincie heeft afgezien van handhaving van de beschikking.

Zelf lokaliseren

De aannemer heeft voorafgaand aan de uitvoering in augustus nog geprobeerd om de kabels zelf te lokaliseren maar is daarin niet geslaagd. Omdat de netbeheerder en de aannemer er beiden wel vanuit gingen dat de bewuste kabels in een mantelbuis van de openbare verlichting zouden moeten liggen, is de aannemer voor de ligging van de bewuste laagspanningskabels uitgegaan van de ligging van de kabels van de verlichting.

De ligging van de mantelbuis met de kabels van de verlichting is gelokaliseerd (in opdracht van de gemeente) door de beheerder van de openbare verlichting, een zusterbedrijf van de netbeheerder van de laagspanningskabels.

De aannemer heeft bij het inbrengen van de damwand de twee laagspanningskabels geraakt omdat de ligging kennelijk toch afweek van de ligging van de gelokaliseerde mantelbuis voor de openbare verlichting. Het werk lag stil en de aannemer leed daardoor schade.

De aannemer vond dat de netbeheerder zijn verplichtingen onder de WION (thans WIBON) had geschonden omdat hij – kort samengevat – liggingsgegevens had verstrekt die onvoldoende nauwkeurig waren. Voorts was de aannemer van

mening dat de door de beheerder van de openbare verlichting indirect afgeleide (maar onjuist gebleken) ligging van de laagspanningskabels als fout ook toe te rekenen was aan de netbeheerder. Tot slot voerde de aannemer aan dat de netbeheerder ten onrechte geen opvolging had gegeven aan het intrekken van de onthefingen van de tracés en het bijbehorende verzoek van de provincie om de kabels te verwijderen.

Geen van deze argumenten helpt de aannemer evenwel verder: zowel rechtbank als Hof vindt dat de aannemer een resultaatsverplichting had om daadwerkelijk in het veld vast te stellen dat er geen laagspanningskabels in haar graafgebied aanwezig waren. Daarop wordt de vordering van de aannemer afgewezen. De tegenvordering van de netbeheerder sneuvelt echter ook, omdat rechtbank en Hof oordelen dat de aannemer aan zijn zorgplicht heeft voldaan door uit te gaan van de indirect bepaalde ligging aan de hand van de lokalisatie van de mantelbuis van de verlichting door de beheerder van de openbare verlichting.

De uitspraak laat maar weer eens zien dat het daadwerkelijk lokaliseren van kabels en leidingen door de aannemer een keiharde resultaatsverplichting is en dat daarmee zelfs een netbeheerder die onduidelijke gegevens verstrekt en geen opvolging geeft aan het verzoek om kabels te verwijderen, uit de wind wordt gehouden.

Erik Gierman
advocaat bij Severijn Hulshof